

De fleste Ihændehavgældsbrève (Obligationer) kan være Genstand for en egentlig Notering, der foretages af Skyldneren og derfor vil være tilstrækkelig. Den nye Regel faar kun Betydning for unoterede Paategninger. En saadan Paategning vil vel faktisk beskytte den paagældende Ret, hvis den bringer Erhververen i ond Tro, men efter Reglerne i Udkastets § 14 faar Paategningen ingen Betydning, hvis Erhververen er i god Tro, f. Eks. fordi Paategningen er fjernet eller Obligationen forsynet med falsk Transport til Ihændehaveren. Dette — der iøvrigt er blevet hævdet som gældende Ret — er formentlig heller ikke urimeligt. Naar man har indrettet et særligt Institut som Noteringen, maa man kunne forlange, at den, der vil sikre sig, anvender dette som det hertil anviste Middel.

Gældende Rets særlige Regler om Notering er kun givet i Fordringshaverens Interesse og tilsigter ikke at virke til Fordel for Skyldneren. Notering paa Navn medfører derfor ikke, at Skyldneren bevarer Indsigelser, som ellers vilde fortabes. Obligationen vedbliver med andre Ord at være negotiabel. I Overensstemmelse hermed har man i Paragraffens 2det Stykke foreslaaet, at Notering paa Navn ikke ændrer Massegældsbreves Karakter af Omsætningsbreve, hvad enten de er udstedt som Ihændehavgældsbreve eller Ordregældsbreve.

Det finske og svenske Udkast indeholder kun en til Reglen i 1ste Stykke svarende Bestemmelse. Skyldnerens Paategning paa et Ihændehavgælds brev om, at det „skall gälla såsom ställt till viss man“, vil herefter altid medføre, at Gælds brevet ophører at være et Omsætningsgælds brev. Dette staar i Sammenhæng med, at den danske Ordning, hvorefter de fleste offentlige Obligationer kan noteres paa Navn, er ukendt i Finland og Sverige.

I Modsætning hertil vil efter det norske Udkast en Paategning fra Skyldneren om, „at en bestemt mann er fordringshaver“, ikke betage et Ihændehavgælds brev dets Egenskab af Omsætningsgælds brev.

Til § 13.

Ved negotiable Gældsbreve maa det saavel i Forhold til Skyldneren som overfor Trediemand i Almindelighed være afgørende, ikke hvem der virkelig er berettiget ifølge Gælds brevet, men hvem der paa en nærmere angivet Maade tager sig ud som berettiget eller som beføjet til at optræde paa den berettigedes Vegne. Om den, der saaledes er „legitimeret“, siges det i nærværende Paragraf, at han formodes at have Retten til at gøre Fordringen gældende. Denne Regel gøres der Anvendelse af i to af de vigtigste Retninger ved §§ 14 og 19. Men den har Betydning ogsaa i andre Retninger. Skyldneren kan saaledes nægte at betale til Fordringshaveren, naar denne mangler Legitimation, sml. § 21. Paa den anden Side behøver den legitimerede ikke at føre yderligere Bevis for sin Ret, men vil under en Retssag kunne faa Dom over Skyldneren, medmindre denne godtgør, at Fordringen ikke tilkommer den legitimerede.

Ved Ihændehavgældsbreve følger Formodningen af den blotte Ihændehavelse. Formodningen omfatter ikke alene den Ihændehaver, der foregiver selv at være Fordringshaver, men i Forhold til Skyldneren ogsaa den, der angiver, at han har Incassomandat, jfr. Ordene „gøre Fordringen gældende“.

Ved Ordregældsbreve kræves, at Ihændehaveren har Adkomst efter Gælds brevet med den foreliggende Række af Overdragelser. At Overdragelserne virkelig hænger sammen, er ikke nødvendigt, naar de blot fremtræder som — d. v. s. efter selve Papirerne ser ud til at være — sammenhængende. Det kræves ikke som ved Veksler, jfr. Veksellovens § 16, at Overdragelserne skal være paategnet Gælds brevet; løse skriftlige Transporter eller Pantsætningsdokumenter er tilstrækkelige.

Ved en almindelig — paategnet eller løs — Transport legitimeres Ihændehaveren til at raade over Gælds brevet som Ejer. Men Formodningen herom gælder ikke, hvis det af Overdragelsen fremgaar, at den kun gaar ud paa Pantsætning. Bestemmelsen giver i saa Fald kun Legitimation til at raade over